

Serfőző Simon

A sötéttel vaklál

Az én anyám
ez a faluhatár,
gátoldal,
ez a faluvég már.

Az ő vérerei az árkok,
kanyarulatok.
Tüdeje falomb.
Leng haja a szélben:
fű, bokor.
Tócsák üvegén át néz ki
a mélyből,
mint régen a tanyaablakon.

Karjai ágak,
nekem integetnek,
engem várnak.
Az ég aljára felhők:
gondok gyűlnek homlokára.
Domb magaslik.
a háta.
Meg kellene nyomkodnom,
ne fájlalná annyira.

Út ha porzik:
szaladnak hazafelé
lábnyomai.
Hisz alkonyodik,
s a kotlós krumplibokroknak
aprómagot:
esőt kell szórni.

A sötéttel ő vaklál.
Széllel ő ér hozzám.
Messze madár,
az ő lelke száll.
Ő már ez a faluvég,
gátoldal,
faluhatár.

Özvegyek

Sinka István emlékének

Először egyetlen párnak szólt a zene,
húzták a vonók a talpuk alá,
összefogózva az ivóban
úgy lépkedtek lassúdan rá.
Az ajtón kicsapott a hegedűszó
a csahos faluszélig, Zagyván át,
ők meg, két fejkendő asszony
táncukat egymással járták.

Szállt a zene magasán a szélnek.
A holdvilág füstölte kormát.
De a lassú csárdást akkor már
négyen is fordulták.
Szólt a zene férjüknek, uruknak,
de azok meg nem hallották,
az ukrán földet magukra húzva,
aludtak tovább.

Azután még két pár, még négy pár
özvegy feketében a csárdást járták,
serdültek egymás karján.
Égtek a lassú fényű lámpák.
A katonáknak, hogy álljanak meg,
a vonók de szépen könyörögtek!
Azok meg visszaszóltak a nótában:
várja a halál mindőjüket.

Elmentek, s a házvégeknél ez az évek,
ahogy útján a kóbor is megyen.
Csak a bánat maradt,
s mennyi asszony özvegyen.
Mennyi ölelés karjaikban,
tánc a lábukban, szívükben vágy.
Amiben elférne, nincsen olyan nagy ég,
sem azon túli világ.

Megvédtük

Gyerekkorom ez a táj,
ez a fél faluhatár.
Elfértem benne.
Megtette nyári konyhának is akár,
fedelének a magasság.
Istállónak, ólnak is megtette.
Oldalának a négy égtáj.
Kijáratának dülőút, bekapált kukoricás.

Kinézni az égbe, mindenségbe,
ablakából ott volt a kuksi tanyaház.
Hányszor be akarták szántani,
földet húzni rá!

Megvédtük kerítéssel, döfős fákkal.
Apám bottal, anyám vasvillával:
ártó szándékkal senki ne merjen
közeledni hozzám!

Én a kutyaugatást uszítottam volna rá!

A Nap jöhetett csak felénk,
éjjel a Hold,
azoknak nagyot köszönt apám.
Kalapját is megemelte,
amikor elmentek
a düledező láthatárnál.

Mindig akadt

Mindig akadt
egy-egy levegőből kiálló ág,
amelyikben megkapaszkodhattam.
S volt egy-egy bokor,
amelyik mellém szegődött,
elkísért az úton.

S voltak fák,
amelyek utamat állták,
ellenszenvvel figyeltek mindig.
Akárcsak a vidéket, amely nekik
képzeletben volt ismerős,
úgy is csak messziről.

S gallyaikkal mutatták
a szelek, viharok merre menjenek,
dúljanak, söpörjenek!

Romok maradjanak csak,
s felforgatott idők,
kifárasztott haza.
S caplató életek
az ismeretlenben, sárban
végleg elkullogósodva.

Az Isten

Elmenni hozzám
tán nem is a kövesúton kellene,
hanem keresztül a földeken,
toronyirányt közelebb lenne.

Közben a jövőt is
figyelnénk majd,
hátha azért késik,
valahol baj érhetne.

Az Isten azonban
– tanyája kint a világban –
a ház végére kiállva,
hátha már észrevette,

s mondana valamit róla,
hisz mióta várjuk,
fürkészőn kihajolva
ablakából a láthatárnak.

Illó legyen

Hordom az életemet,
mint az ingem, kabátom.
Születésemmel anyám szabta rám.
Nagyon kell rá vigyáznom.

Apám végig nézett rajta,
igazított még a méretén, hosszán.
Méltósággal viselhessem,
illó legyen hozzám.

Bemutatták magukat

Járásukról megismertem őket,
ahogy jöttek az úton,
bot is volt náluk.

Szaglott az erőszak belőlük,
le se tudták volna tagadni,
kicsodák ők.

Az arcuk több színben játszott,
mindig úgy, ahogy a Nap világolt.
Akik saját lábukon megállni se tudtak,
csak amerre a fák hajlongtak.
Kezet se kellett velük fogni:
magukról már mindent elmondtak.

S elmondták azok is,
akikkel estére ért haza mindig az elfáradt gyalogút,
korán reggel indulhatott is vissza.
Akiknek zsebében valakik mindig
két kézzel kotorásztak,
s vitték ami még benne volt.
A télidőben szakadt kabátjukba húzódtak,
akárha nádak szélárnyékába
a kietlenségben, ki tudja hol.

Nem itt éltem

Kár volt kínálgatni magam.
Nem kellettem én ide.
Vittek a meglódult utak.
Otthon is kivertek a semmibe.

A számban tiszta szót,
hoztam volna zuhogó szívverésem.
Baj voltam csak, nyűg.
Ha itt laktam is, nem itt éltem.

Most jobb neked?

Kire kellett volna rátámadnom,
kikaparnom a szemét is?
Ki ellen betámogatnom karóval is ajtót,
ide be ne tudjon jönni?

Veled is ki lakik? Azzal jobb neked?
Nem nekem teremtett az Isten?
Hanem kinek? A földnek?
Több örömed telik benne?

Kitől kellett volna megvédjelek?
Ki volt az? Ki, hogy itt maradtam magamra
az üres fazekakkal, lábasokkal.
Mit főztek bennük? Keserűséget?

Engem is kinek teremtett?
Az anyészetnek? Te is arra tűntél el?
Arra keresselek, túl minden messzeségen,
fel nem lelhető időben?

Ki miatt maradtam itt kilátástalan ablakokkal,
hogy most már azokat nézzem?
Hangomról is leszokjak, Ahisz kihez szóljak velem?
A senkihez, mert csak az lakik velem?

Amerre mentem

Amerre mentem,
mindenütt vonatok kísértek.
Kémények meredt ki a világból,
s szelek rotorjai berregtek el felettem.

A láthatáron mindenütt füstölték az eget
a szegénységig kifosztott vidékek.
S gyárbirtokok cselédjei tülekedtek
a félrecsúszott útszéleken.

Lucskos mezők kísértek,
s összetört életek ronccstelepei.
Szabadjára engedett utak búcsúzkodtak,
amerre akartak, mehettek Isten hírével.